

Nagyvárad: az aradi vértanúkra emlékeztek a Néppárt központi rendezvényén

2019. 10. 9.

Az időjárás kegyeibe fogadta az Erdélyi Magyar Néppárt nagyváradai megemlékezésére érkező, az 1848-49-es forradalom és szabadságharc tizenhárom mártír tábornoka előtt fejet hajtani szándékozó polgárokat, így a résztvevők napos, kellemesen őszi időben gyülekezhettek az Ezredévi emléktéren, Szacsvey Imre szobránál.

A megjelenteket moderátori minőségében Török Sándor, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnökének irodavezetője köszöntötte, majd a felszólalásokat Zatykó Gyula, a Néppárt országos alelnöke, Nagyvárad polgármesterének tanácsadója nyitotta meg. Megemlékező beszédében Zatykó kiemelte: október hatodika a véres megtorlás ellenére mégsem lett a félelem napja, hanem a forradalom és szabadságharc vérbe fojtásának szimbólumaként maradt fent a nemzet emlékezetében. Gyásznapi, amelyen évről-évre fejet hajtunk a szabadságért halt hősök előtt, akik példájából erőt merítünk a saját harcainkhoz. Az aradi tábornokok mártírhalála jelképpé vált. Annak a küzdelemnek és áldozatvállalásnak a szimbólumává, amelyet a magyar nép évszázadokon át nemzeti függetlensége megteremtéséért, a társadalmi haladásáért folytatott. A Néppárt alelnöke emlékeztetett: keresztény kultúránk a halált együtt értelmezi a feltámadásban való hittel, ezért október hatodikán, a nemzet gyásznapiján, a nemzet feltámadására is gondolunk. A magyar nemzetnek arra a képességére, amely újra és újra megszüli azokat a hőseket, akik a megalkuvás helyett a kilátástalan harcot is vállalják a szabadságért, ahogyan az 1848-ban, majd 1956-ban is történt.

A Néppárt alelnökének megemlékező beszédét követően a Váradi Dalnokok férfikórusa, alkalomhoz illő dalokat adott elő, majd pedig beszédet mondott Csomortányi István, az Erdélyi Magyar Néppárt elnöke.

Beszédében a pártelnök párhuzamot vont az aradi tizenhármak kivégzésének 170-ik évfordulója, és az 1989-es temesvári események harminc éves évfordulója között. Csomortányi a közéletben szerepet vállalók előtt álló lehetőségeket vázolta fel, amelyek nem sokat változtak az elmúlt 170 év alatt. Vannak, akik számára a közösség nevében vállalt feladat üzlet, a közéleti szereplés pedig nem más, mint a vagyoni gyarapodás, az egyéni sors egyengetésének eszköze. Vannak ugyanakkor olyanok is a közszereplők között, akik számára a közéleti szereplés egyenlő a közösség szolgálatával. Az aradi tizenhármak kétséget kizárólag ez utóbbi csoportba tartoztak, hiszen a nemzet és a haza szolgálatába álltak, az életüket kockáztatták, és a végső pillanatban sem menekültek el, hanem vállalták a felelősségre vonást és a halált is. Bihar megye egy Szacsvai Imrével, egy Nagysándor Józseffel és egy Bémer László püspökkel járult hozzá a közösségért a legrosszabbat is vállaló államférfiak névsorához, akikre mi, mai nagyváradiak, büszkék lehetünk.

Beszédének második felében a Néppárt elnöke a közéleti szereplőket „kitermelő” kétfajta közösség, a démosz és a populusz között vont párhuzamot. A klasszikus korból ismert párhuzam napjainkban is élő valóság. Míg a démosz a saját sorsáról dönteni akaró, és arra képes közösséget jelenti, addig a populusz inkább az a fajta tömeg, amely felett uralkodni szoktak. Alapvetően ez sem változott az elmúlt kétezzer évben, hiszen láthatjuk melyik közösség lételeme ma is a megélt, kiküzdött szabadság, és melyiké a szabadosság – tette hozzá Csomortányi. Mai viszonyainkra teljesen igaz a szabadság és a szabadosság közötti ellentét. Az egyik közösség megtagadva múltját, a szabadosságban merül el, a másik pedig nap mint nap megküzdi szabadságáért, akár a szabadosság ellenében is. A kétfajta közösség közül a démosz az, amelyik a szabadságért vívott harcában eljut az önfeláldozásig, és mártírokat szül, míg a populusz a szabadosság jegyében önzést, irigységet és pusztulást termel ki magából. Az egyikért érdemes akár meghalni is, míg a másik sehová sem vezet. Az aradi hősöknek az életükkel kellett fizetni, ezzel szemben a mai nemzedék akár „részletekben” is törleszthet a közösség irányába azzal, hogy minden nap egy kis időt a közösség ügyeivel tölt, bár ez szemmel láthatóan nehezebbre esik, - mondta a Néppárt elnöke.

„A legnagyobb szigorúsága a kompromittáltakkal szemben. Sok fejnek kell lehullania, mint a kiemelkedő mákfejeknek, ha az ember fölöttük ellovagol.” – idézte Csomortányi István Ferenc József császár Haynau tábornok számára kiadott utasítását, amely a szabadságharcosokkal szembeni bánásmódot írta elő. A megbocsájtás mellett képesnek kell lennünk emlékezni, hiszen mi magyarok gyakran esünk abba a hibába, hogy elfelejtjük az ellenünk elkövetett bűnöket. Így válhatott a véreskezű kommunista hóhér Kádár Jánosból a szeretett Kádár Jánossá, és ugyanígy bocsátottunk meg és felejtettünk el mindent, amit az elmúlt három évtizedben követek el ellenünk azok, akik harminc ellopott esztendővel, a demokrácia, a szabadság, a jólét, a tisztességes társadalom ígéretével tartoznak nekünk – szögezte le Csomortányi. Záró gondolatként a párt elnöke bölcsességet kívánt a tisztánlátáshoz, és azt, hogy emlékezzünk, és soha ne felejtünk.

A megemlékezés Szacsvai Imre, a forradalom jegyzője szobrának megkoszorúzásával, valamint a székely, majd pedig a magyar himnusz eléneklésével zárult.